

[Ebba Strange]

problemer. Vi kan tilslutte os synspunkterne om, at folkeskolens formålsparagraf i højere grad bør efterleves, når det drejer sig om at forberede eleverne til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund, og at målsætningen om elevernes indflydelse på undervisningen bør gives et reelt indhold. Her er jeg selvfølgelig glad for de positive tilkendegivelser, der er kommet fra både de konservative og venstre om, at eleverne på alle trin i deres uddannelse nu skal have medbestemmelse og indflydelse, og jeg håber, at det, ordførerne har sagt, dækker over mere end det, undervisningsministeren nævnte. Det var noget med idrætsanlæg og en ting til, som jeg ikke rigtig kan huske hvad var, men det var idrætsfaciliteter og nogle praktiske opgaver. Det, der er vigtigt, er selvfølgelig, at de får indflydelse på undervisningen, på dens indhold og tilrettelæggelse, og det gælder i øvrigt efter vores mening på alle niveauer af uddannelsen.

En åben og kreativ folkeskole med rum for elevernes medbestemmelse er en god ballast for ungdomslivet, ikke blot for alle de mange tilpassede unge – og det er jo langt den største part, som har det udmærket med at gå i folkeskolen – men også for alle de unge, der i dag forlader folkeskolen med en samling af nederlag, og som derfor er forudbestemt til at udgøre hovedparten af de ungdomsarbejdsløse.

Om arbejdsløsheden er, som det også er fremgået indtil nu af debatten i dag, stadig det alvorligste problem, vi står over for, når det drejer sig om ungdommen. Den har nu været i 10 år, og det synes jeg nok det er vigtigt at vi tænker lidt over, for på den baggrund kan det ikke undre i hvert fald os, at der i løbet af disse 10 år er opstået nogle modstrømninger, nogle, der går i retning af: ja men hvad skal det til at blive ved med at prøve at få arbejde? Det er jo alligevel håbløst, og får jeg endelig noget, er det kedeligt og dårligt betalt, og jeg ryger hurtigt ud igen. Det er jo folk, der nu efterhånden er sidst i tyverne, som har været inde i den mølle – for manges vedkommende i mange år – og lige så længe situationen har været sådan, har den overvejende del af de arbejdsløse, den overvejende del af de langtidsledige, været kvinder med en kombination af arbejdsløshed og ingen erhvervsuddannelse. Derfor er det heller ikke så mærkeligt, at en del af dis-

se kvinder – ikke mange, men en del af dem – opgiver kampen om arbejdspladser og forsøger at skabe sig et liv og en identitet som mor, meget ofte hurtigt som enlig mor på bistandshjælp med den økonomiske elendighed, det medfører. Her er der virkelig brug for en målrettet indsats for at få givet netop disse unge kvinder et tilbud.

Det er klart elendigt, at samfundet har behandlet de unge på den måde. Regeringens ungdomsudvalg peger på – og det er vi i SF enige i – at ungdomsarbejdsløsheden er en del af det samlede arbejdsløshedsproblem, og at dets løsning må ses i sammenhæng med den generelle politik. Udvalget peger på en generel nedsættelse af arbejdstiden, en bedre fordeling af arbejdet, herunder sabbatorndninger, betalt frihed til uddannelse og en forstærket offentlig indsats til investering i arbejdspladser.

Vi er enige i disse forslag, og vi finder det forkasteligt, at regeringen lige nu ved indgangen til ungdomsåret smadrer jobskabelsesloven, som indeholdt mange gode muligheder for, at kommuner og amter ud fra lokalpolitiske overvejelser kunne skaffe meningsfuld beskæftigelse for de unge. Når arbejdsministeren siger, at den aldrig har virket efter sin hensigt, skyldes det bl.a. to ting: dels at arbejdsministeren var så længe om at få den i gang, dels at man naturligvis skal vænne sig til en nyskabelse, som jobskabelsesloven var.

Jeg er også enig med hr. Svend Auken i – og derfor peger vi også på en bedre fordeling af arbejdet – at der også er generationsproblemer i dette. Der er altså også noget med, at der i den voksne, midaldrende generation er en ringe solidaritet med de unge, en ringe tilbøjelighed til at give de unge lejlighed til at komme til, og her kunne nogle arbejdsfordelingsordninger hjælpe med, ved at vi andre trak os tilbage i nogle perioder og lod andre komme til.

Der er også peget på, at der er en nær sammenhæng mellem arbejdssituationen og uddannelsessituationen, og på den baggrund synes jeg, det er rystende – uanset hvad undervisningsministeren kan ryste op med af tal – at folketinget endnu ikke har levet op til sin egen beslutning fra 1980 om, at alle unge skal sikres en uddannelse efter folkeskolen. Den 31. oktober 1984 blev det registreret på arbejdsformidlingskontorerne, at